

Nr 379.

Av herr Näsghard, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om pappersskatt.

I proposition nr 215 med förslag till förordning om pappersskatt anges, att skatt icke skall utgå för tidningspapper som användes för tryckning av allmän nyhetstidning. Någon närmare definition av »allmän nyhetstidning» lämnas icke i propositionen. Konsumtionsskatteberedningen, vars förslag ligger till grund för propositionen, har begagnat uttrycket »mera allmänna nyhetstidningar» med den tillagda förklaringen: »d. v. s. vad som i dagligt tal benämnes dagspressen».

Med kännedom om de svårigheter, som i samband med pappersransoneringen yppat sig vid avgörandet om en tidning skall räknas till dagspressen eller hänföras till annan kategori, framstår det som synnerligen önskvärt — om pappersskatt skall införas — att från början skapa klarhet i fråga om vilka publikationer som skola träffas av skatten. Uppenbart är att frågan om en tidnings hänförande till kategorien »allmänna nyhetstidningar» icke bör få göras beroende av exempelvis antalet utgivningsdagar per vecka eller om tidningen är abonnent på Tidningarnas Telegrambyrås nyhetsmaterial o. s. v. Tidningar, som utkomma en eller två dagar i veckan, kunna ha lika stor betydelse inom sina spridningsområden som de stora dagliga tidningarna. Därtill kommer att dessa mindre tidningar ofta ha betydligt svårare att bära en så kraftig extra pålaga som den föreslagna pappersskatten.

Det framgår av propositionen, att det under förarbetena till förslaget diskuterats, huruvida icke jämväl sådant tidningspapper, som användes för tryckning av facktidningar och facktidskrifter, skulle kunna undantagas från beskattningen. Konsumtionsskatteberedningen hade emellertid med hänsyn till de praktiska svårigheterna att verkställa en gränsdragning i detta hänseende icke ansett sig kunna förorda detta, och föredragande departementschefen har intagit samma ståndpunkt.

Svenska tidningsutgivareföreningen har i sitt yttrande uttalat, att det icke syntes bereda några svårigheter att göra en gränsdragning mellan skattepliktigt papper enligt beredningens förslag och sådant papper, som användes av allmänna nyhetstidningar; däremot syntes någon gränsdragning icke kunna göras mellan å ena sidan periodiska publikationer av förströelsekaraktär och å andra sidan ideella tidskrifter, fackorgan, för-

eningstidningar och dylika publikationer. Häremot kan invändas att det inte torde möta någon svårighet att skilja mellan en kolorerad veckotidning och en vetenskaplig eller politisk tidskrift. Erfarenheterna från pappersransonerings tillämpning visa å andra sidan, att det ibland förefaller vara svårt att avgöra om en tidning skall hänföras till dagspressen eller till typen föreningsstidningar. En tendens har framträtt att karakterisera politiska dagstidningar som föreningsstidningar av den anledningen att de ägts av ekonomiska föreningar, som bildats av enskilda personer och sammanslutningar tillhörande ett politiskt parti. Det är emellertid uppenbart, att det måste anses allra mest ömtåligt ur tryckfrihetssynpunkt att genom ransoneringsåtgärder eller beskattning försvåra utgivningen av politiska tidningar.

Då det vore önskvärt att även papper, som användes för tryckning av facktidningar och facktidskrifter, undantoges från pappersbeskattningen, borde ny utredning verkställas i syfte att finna utvägar att i beskattningshänseende skilja dessa från skrifter av nöjeskaraktär.

Vad beträffar »allmän nyhetstidning» synes ett förtydligande rörande vad som skall avses härmed böra ske, så att icke de mindre tidningarna försättas i ett oförmånligt läge. Skulle det icke finnas lämpligt att ändra författningstexten, borde klargörande direktiv angående tolkningen kunna meddelas i motiveringen.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 215 med förslag till förordning om pappersskatt måtte besluta sådant förtydligande av uttrycket »allmän nyhetstidning», att icke de mindre tidningarna behöva riskera att träffas av beskattningen.

Stockholm den 11 maj 1948.

Bernhard Näsgård.
